

Društvo za telekomunikacije "MTEL" d.o.o.

Kralja Nikole 27a
81000 Podgorica,
Republika Crna Gora

Broj: _____

Datum: _____

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST
n/r Zoran Sekulić, Izvršni direktor

Predmet : Konsultativni proces o Nacrtu Pravilnika o operatorskom pristupu i interkonekciji – Vaš dopis br 01-2172/1

Poštovani gospodine Sekuloviću,

Vezano za Predmetni dokument , dajemo sledeće komentare i sugestije :

OPŠTI KOMENTARI:

ZEK propisuje obavezu operatora da pregovaraju o interkonekciji i operatorskom pristupu (nadalje : Interkonekcija). Zakon propisuje obavezu pregovaranja o Interkonekciji , rok u kojem se mora dati odgovor na podneseni zahtjev, kao i kaznene mjere za nepoštovanje ovih odredbi.

Zakon ne propisuje sadržaj zahtjeva za Interkonekciju, ali propisuje sadržaj Ugovora. Logično je da svaki operator svoj zahtjev sačiniti tako da njegovo ispunjenje omogući željenu funkcionalnost Interkonekcije . U toku pregovora o Interkonekciji, drugi operator nudi svoje finansijske uslove i eventualna ograničenja. Ova ograničenja , mogu imati praktične efekte kao odbijanje ili ukidanje interkonekcije.

Zakon ne ograničava dužinu trajanja pregovora o Interkonekciji, ali daje pravo da operator, ukoliko ocijeni da pregovori nijesu uspjeli, zatraži podršku Agencije koja, po svojem nahođenju , rješava sva pitanja oko kojih nije postignuta saglasnost u toku pregovora . Zakon daje Agenciji najšira ovlašćenja da formuliše sve segmente Ugovora oko kojih nije postignuta saglasnost , kao i da ocijeni saglasnost Ugovora sa Zakonom . Zakon propisuje vremenske okvire za postupak pred Agencijom, čije su odluke po ovom pitanju konačne . Navedene odredbe zakona obezbjeđuju uslove da će Ugovor biti sačinjen pod korektnim uslovima, sa formom u skladu sa zakonom, i u prihvatljivom roku .

Što se tiče Agencije, zakon propisuje da ona propisuje samo uslove pod kojima se može ograničiti Interkonekcija. Kako ograničenje može biti djelimično ili potpuno, pretpostavljamo da se time mogu obuhvatiti slučajevi odbijanja ili ukidanja interkonekcije

Bitno je propisati pod kojim uslovima se može legitimno ograničiti , odbiti ili ukinuti Interkonekciju, kako se u takvim slučajevima ne bi imalo osnova za rješavanje spora od strane Agencije. U svim ostalim slučajevima, Ugovor o Interkonekciji se mora sačiniti, sa ili bez intervencije Agencije.

Propisivanje uslova odnosno razloga zbog kojih se može ograničiti , odbiti ili ukinuti interkonekcija, jedina je pravna osnova za donošenje ovog pravilnika.

SUGESTIJE

Trebalo bi izmijeniti naziv i sadržaj Nacrta u skladu sa Čl.34 Zakona o elektronskim komunikacijama. Sadržaj pravilnika treba proisteći iz razrade Čl.8 Nacrta. U razradu ovog člana mogu ući određene neke odredbe koje se nalaze u ostalim članovima Nacrta.

Razrada Čl.8 naročito bi trebala da razdvoji slučajeve ograničavanja, a vjerovatno i odbijanja i ukidanja Interkonekcije

Operator bi uvijek morao da obrazloži ograničenje, odbijanje i ukidanje Interkonekcije .

Tako, razlozi za ograničavanje interkonekcije mogu obuhvatati tehnička ograničenja ili blažeg nepoštovanja odredbi Ugovora o Interkonekciji i sl.

Razlozi za odbijanje zahtijevane interkonekcije mogu obuhvatati neusklađenost zahtjeva sa standardima , odnosno tehničkim karakteristikama mreže drugog operatora, neadekvatnog pravnog statusa , mogućnošću narušavanja bezbjednosti i integriteta mreže, tajnosti komunikacije i sl.

Razlozi za ukidanje ostvarene Interkonekcije mogu obuhvatiti grube ili ponovljene povrede ugovora, narušavanja bezbjednosti i integriteta mreže, tajnosti komunikacije i sl.

Interkonekcija ne može odbijena zbog komercijalnih razloga, jer operator uvijek može dati ponudu za interkonekciju na komercijalnoj osnovi , za bilo kakvo tehnički izvodljivo rješenje. U slučaju tržišne dominacije ovi uslovi mogu biti regulisani od strane Agencije . Ukoliko operator koji zahtijeva Interkonekciju ocijeni da su ponuđeni komercijalni uslovi nerealni , ponudu neće prihvatiti i ugovor se neće postići , pa se može zatražiti od Agencije da riješi po spornoj stvari.

Aktom nezavisnog regulatora, se ne mogu propisivati obavezujući standardi. U tom smislu trebalo bi brisati članove Čl .4 Nacrta i po potrebi pokrenuti procedure uređenja ove materije na zakonit način.

Podzakonski akt ne bi trebao da ponavlja odredbe zakona koje nijesu od značaja za cjelovitost materije koju on treba da obrađuje . U tom smislu trebalo bi brisati članove 5,9,11 Nacrta koji u potpunosti citiraju odredbe Zakona.

Podzakonski akt ne može uvoditi obaveze koje nijesu predviđene zakonom . U tom smislu trebalo bi preispitati članove 1,2,3 Nacrta.

Zakon propisuje formu ugovora o Interkonekciji ali ne i formu korespondencije koja predhodi Ugovoru , niti predviđa da ta forma bude razrađena podzakonskim aktom. U tom smislu trebalo bi preispitati članove 7 i 8 Nacrta

U Čl.2 Nacrta se problematično definišu ciljevi Interkonekcije, na način koji nesveobuhvatno sublimira duh Zakona. Ciljevi interkonekcije nijesu propisani zakonom niti je predviđeno njihovo propisivanje podzakonskim aktom. U Čl.10 Nacrta , neispunjavanje ovako definisanih ciljeva se navodi kao razlog za nužnost izmjene ugovora. Međutim, forma ugovora i zakonske obaveze operatora su detaljno propisane zakonom, a Agencija ocjenjuje usklađenost ugovora sa Zakonom . Neusklađeni djelovi Ugovora se po nalazu Agencije trebaju korigovati, inače su nevažeći. U tom smislu trebalo bi brisati članove 2 i 10 Nacrta .

POJEDINAČNI KOMENTARI I OBRAZLOŽENJA su u Prilogu, uneseni direktno u predmetni dokument

Za sva potrebna pojašnjenja stojimo na usluzi,

S poštovanjem,

Izvršni Direktor
MTEL d.o.o.

Ljubomir Rajšić ,dipl.ing

Prilog : Pojedinačni komentari i obrazloženja